

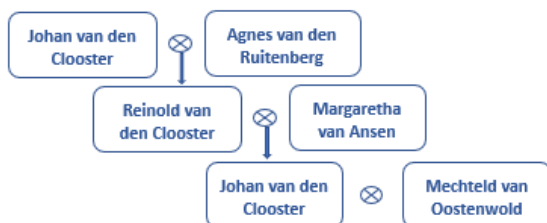
De Havixhorst

Albert van der Kaap



In 1354 was Steven II de leenheer van een Johan van den Clooster, die in 1341 als eerste de naam 'Van den Clooster' droeg en die vermoedelijk getrouwd was met Agnes van den Rutenberg, dochter van Steven van den Rutenberg.

De afkomst van Johan van den Clooster is onduidelijk. Er zijn vermoedens geuit dat hij afstamt van een bastaardzoon van Graaf Boudewijn I van Bentheim (Nicolaes Boudekinus) vanwege de overeenkomsten tussen zijn familiewapen en dat van de graven van Bentheim. Maar, zegt theoloog en genealoog Jakob Willem Schaap, het lijkt waarschijnlijk dat ene Reynolt de vader van Johan van den Clooster¹ was en we moeten de herkomst verder maar in het midden laten.²



Johan en Agnes kregen drie zonen, Reynolt, Steven en Boldewijn. Reynolt woonde op de Havixhorst, zijn broer Steven op huis Ten Clooster.³ Boldewijn sterft kinderloos.

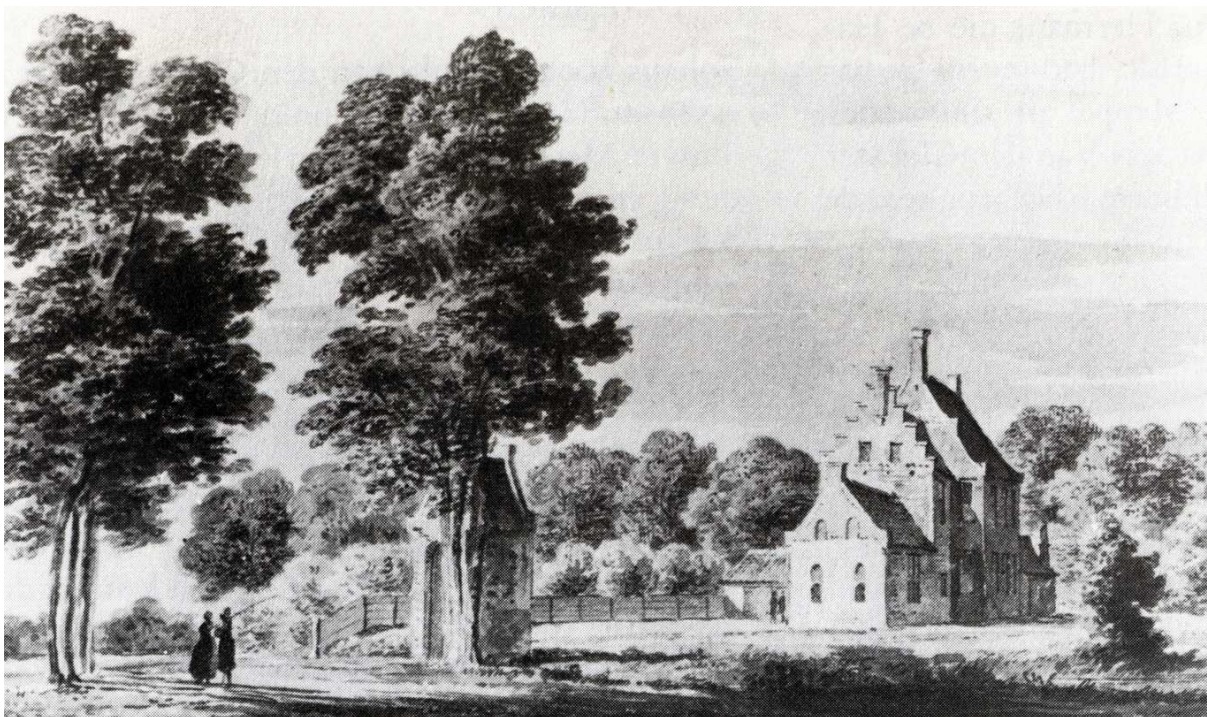
¹ Vermoedelijk omdat zijn oudste zoon een Reynolt/Reinoud was.

² De Nederlandsche Leeuw, 1994.

³ Zie het artikel over Sophia van den Camp.

De Havixhorst

De Havixhorst, wat hof op een zandopduiking betekent, is een huis in De Schiphorst in de vroegere gemeente De Wijk. Het bezat vanaf 1618 de status van havezate, wat wil zeggen dat de eigenaren toegang hadden tot de Ridderschap van Drenthe. De heren van de Havixhorst bezaten ook het collatierecht van de kerk in IJhorst. Als buurschap wordt Havixhorst genoemd in 1426, samen met Schiphorst, Dikninge en Dunningen. Het hele grondgebied, dat zich uitstrekte van de Reest tot aan Koekange, behoorde tot de bezittingen van de heren Van den Clooster, en werd in 1458 "*Reynoldes marke*" genoemd. Behalve de havezate Havixhorst, omvatte het gebied in 1461 slechts twee erven: Cleyen Havixhorst, later "De Lokkerij" genoemd en Braemscamp.



De Havixhorst in 1732, getekend door Cornelis Pronk.

Reynolt van den Clooster (ca. 1328-1364/1380) bezit omvangrijke allodia die hem zeker niet via zijn vader zijn toegekomen, maar vermoedelijk door zijn huwelijk, voor 1371, met Margaretha van Ansen, dochter van Cyse Rudolfs van Anssen⁴. Havixhorst wordt voor het eerst vermeld in dat jaar.

Hun zoon, weer een Johan, trouwde twee keer; van zijn eerste vrouw kennen we de naam niet, zijn tweede vrouw heette Mechteld van Oostenwolde.

Reynolt, een zoon uit het eerste huwelijk was leenman van de heren van Ruinen. Uit een document uit 1461 weten we dat Reynolt en zijn vrouw, een Van Voorst (mogelijk Lutgert), niet alleen de Havixhorst, maar ook Ansen, Vleddering en tienden over de Meppeler marke nalieten. Deze goederen werden verdeeld onder hun zes zonen: Johan, Roelof, Steven, Cyse, Boldewijn, Harmen/Herman.⁵

⁴ Zie voor voorouders <https://www.genealogieonline.nl/stamboom-van-der-galien-bootsman/l140807.php>.

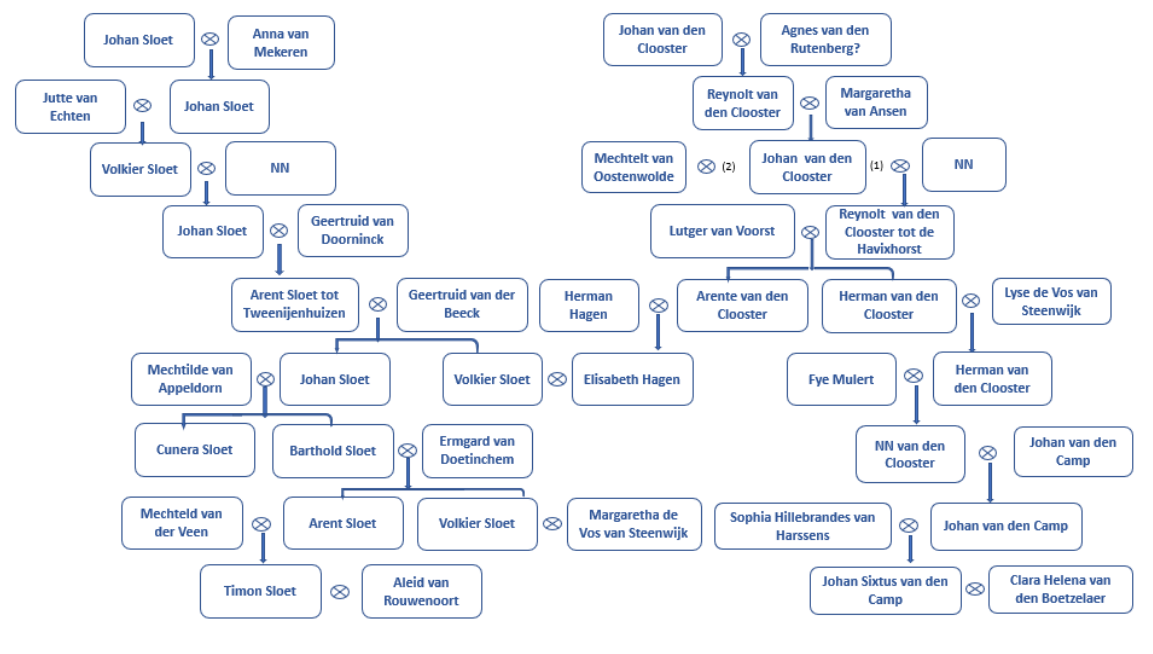
⁵ Zie ook het artikel over het huis Ansen.

Arnolda of Arent(e) van den Clooster

Arnolda of Arent(e) van den Clooster, dochter van Reynolt, trouwde met Herman Hagen, dochter van Bertolt Hagen en Mechteld de Vos van Steenwijk.

Hun dochter Elisabeth was, voor zij trouwde met Volker Sloet, priorin van klooster Dikninge. Zij kregen vijf kinderen, van wie er vier jong stierven. Omdat zoon Arent kinderloos sterft komt het goed Dunningen van de familie Sloet in 1520 in handen van de zoon van de broer van Arnolde (Arente), Herman (getrouwd met Lyse de Vos van Steenwijk).

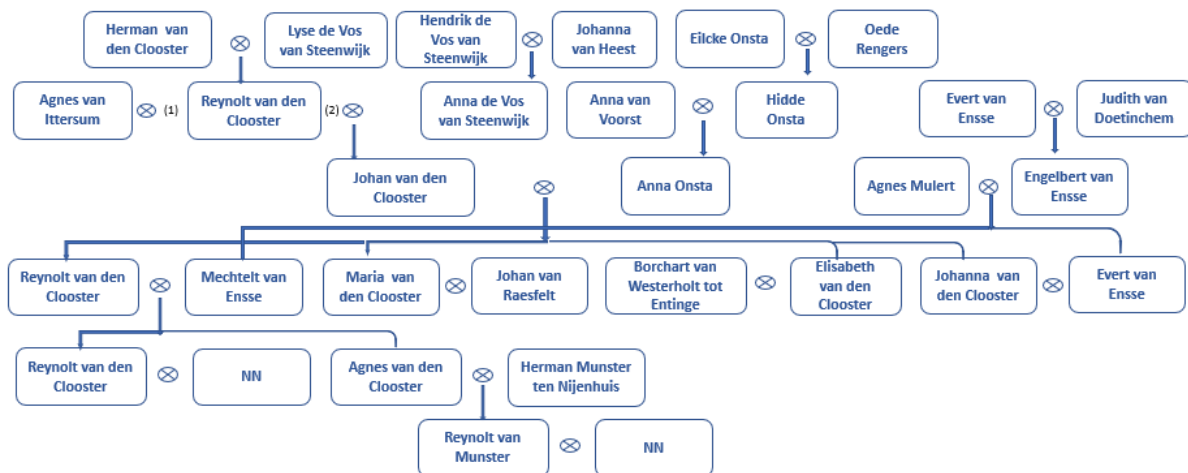
Deze Herman van den Clooster (getrouwd met Fye Mulert) was dus een neef van Elisabeth Hagen. Een niet met naam bekende dochter van Herman en Fye trouwde vermoedelijk met Johan van den Camp, van het huis Ten Clooster bij Coevorden.⁶



Herman van den Clooster trouwde met Lyse de Vos van Steenwijk, dochter van Johan de Vos van Steenwijk en Beerte van Echten en woonde op de Havixhorst net als hun zoon Reynolt, getrouwd (1) met Agnes van Ittersum en (2) met Anna de Vos van Steenwijk, dochter van Hendrik de Vos van Steenwijk en Johanna van Heest.

Johan, zoon uit het tweede huwelijk, trouwde met Anna Onsta en ook zij woonden op de Havixhorst. Zie onderstaand schema voor de complexe familierelaties.

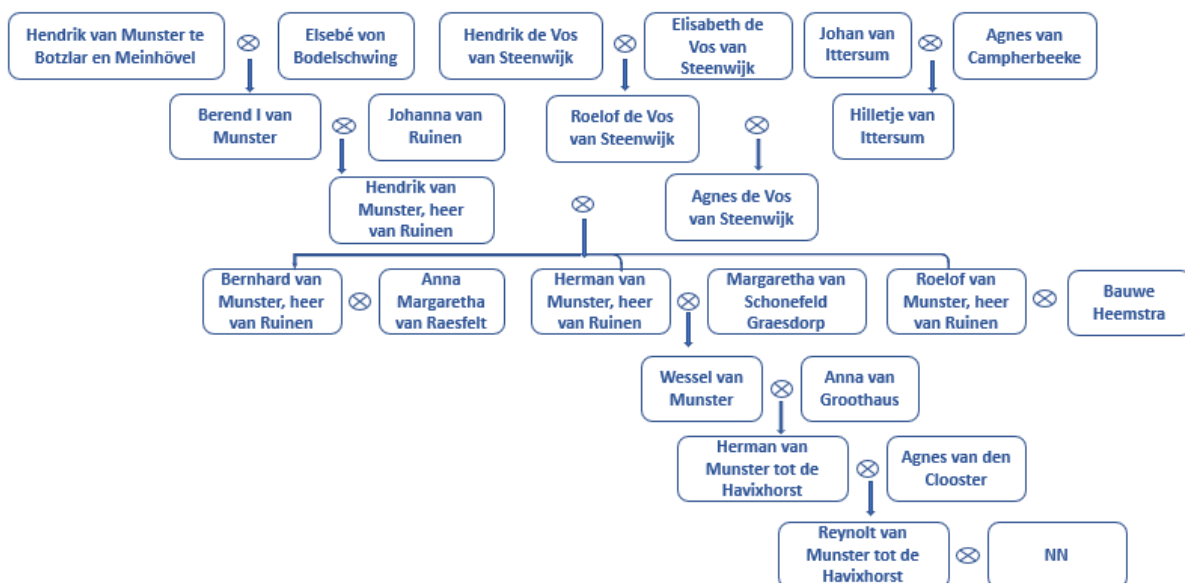
⁶ Zie het artikel over Sophia van den Camp.



Reynolt, zoon van Johan en Anna Onsta, trouwde met Mechteld van Ensse en woonde op de Havixhorst. Net als na hem hun zoon, ook weer een Reynolt die in 1627 overleed.

Havixhorst en Van Munster

Diens zus Agnes trouwde met Herman Munster ten Nijenhuis, zoon van Wessel van Munster en Anna van Groothaus en daarmee kwam de Havixhorst aan de familie Munster. Lang heeft dit echter niet geduurd, want in 1659 ruilt hun zoon Reynolt van Munster de Havixhorst met Johan de Vos van Steenwijk⁷, getrouwd met Wendele van Woldenburch, tegen het goed Ibinge te Echten.



Havixhorst en de Vos van Steenwijk

De familie De Vos van Steenwijk, te beginnen met Johan de Vos van Steenwijk, bleef tot 1956 op de Havixhorst wonen. De namen van de bewoners zijn in het schema in oranje weergegeven.⁸ Toen Jan

⁷ Johan was de zoon van Reinolt de Vos van Steenwijk en Agnes Ripperda, kleinzoon van Hendrik de Vos van Steenwijk en Mechteld Mulert, achterkleinzoon van Coenraad de Vos van Steenwijk en Johanna van Isselmuden.

⁸ <https://bit.ly/3QN4StB>

Arend Gofert de Vos van Steenwijk in 1956 als laatste van de drie broers, die allen ongehuwd waren gebleven, overleed, vererfde de Havixhorst op twee achternichten, de zusjes Van Mourik, die de Havixhorst in 1963 verkochten waarna in de loop der jaren flinke herstelwerkzaamheden plaats hebben. In die periode is het afwisselend in gebruik geweest als bejaardentehuis, vakantieoord voor jongeren, opvangcentrum voor Vietnamese vluchtelingen, en is het uiteindelijk als hotel in gebruik genomen. In 1982 is de Havixhorst aangekocht door Het Drentse Landschap.

